

ประมวลจริยธรรมผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรม

ข้อ ๑ หน้าที่สำคัญของผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรมคือ ให้ความเห็นตามความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพของตน เพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล โดยจักต้อง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เป็นกลาง ปราศจากอคติ ประพฤติตนตามกฎหมายและทำนอง คลองธรรม อยู่ในกรอบศีลธรรมและจริยธรรม มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ให้ความเห็นอย่างถ่องแท้ และมีความพร้อมที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม โดยใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความยุติธรรม ทั้งจักต้องแสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชนด้วยว่า ตนปฏิบัติเช่นนี้อย่างเคร่งครัดครบถ้วน

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญเป็นพยานในคดี จึงเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล เพราะความเห็นของผู้เชี่ยวชาญอาจใช้เป็นประโยชน์ในการวินิจฉัยข้อเท็จจริงของศาลได้ ผู้เชี่ยวชาญ จึงจำต้องตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนว่า จะต้องให้ความเห็นตามความรู้ความเชี่ยวชาญด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสและตรวจสอบได้ ทั้งต้องวางตนเป็นกลาง ปราศจากอคติ

ผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นผู้ประพฤติตนดีงาม เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย ยึดมั่นในศีลธรรม และจริยธรรม กระทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม ทั้งยังต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ให้ความเห็นอย่างดียิ่ง มีความพร้อมและเสียสละที่จะปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ โดยใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของตนอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อประโยชน์ในการรักษาและ ผดุงความยุติธรรม ให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน

ทั้งนี้ ผู้เชี่ยวชาญต้องแสดงให้เห็นบุคคลทั่วไปเห็นได้ชัดว่าได้ปฏิบัติตนดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ครบถ้วน

ข้อ ๒ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ตามมาตรฐาน วิชาชีพ มาตรฐานวิชาการ หรือมาตรฐานอื่นใด วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ในฐานะที่เป็นผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบาย

ในกรณีที่ต้องอาศัยความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพหรือในด้านต่างๆ เพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ผู้เชี่ยวชาญต้องปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญ ที่เป็นไปตามมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานขององค์กรวิชาชีพที่ตนสังกัด มาตรฐานการประกอบ วิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นต้น รวมทั้งต้องคำนึงถึงวิธีปฏิบัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติ หน้าที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์สูงสุดต่อการอำนวยความยุติธรรม

ข้อ ๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องให้ความเห็นที่เป็นกลาง ทั้งจักต้องเปิดเผยข้อเท็จจริง อันอาจเป็นเหตุให้คู่ความมีความสงสัยตามสมควรในความเป็นกลางของตนให้ผู้รับผิดชอบราชการศาล องค์คณะผู้พิพากษา และคู่ความทราบ

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ให้ความเห็นประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล จึงต้องให้ความเห็นด้วยความเป็นกลาง ปราศจากอคติ ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และไม่ปล่อยให้มียุติพลใดๆ เข้ามาทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้เชี่ยวชาญขาดความเที่ยงธรรมหรือเสียความเป็นกลาง และจักต้องแสดงให้ปรากฏด้วยว่าตนไม่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับคดีความนั้นๆ ไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง หากผู้เชี่ยวชาญรู้ว่าตนเองเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เช่น เป็นญาติพี่น้อง นายจ้าง ลูกจ้าง หุ่นส่วน ที่ปรึกษากฎหมาย ทนายความ หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางการสมรส หรือมีส่วนได้เสียใดๆ ในคดี ก็จะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงให้ผู้รับผิดชอบของราชการศาล องค์คณะผู้พิพากษาและคู่ความทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการคัดค้านหรือยืนยันการทำหน้าที่ หรือการถอนตัวจากการเป็นผู้เชี่ยวชาญเสีย

ข้อ ๔ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องให้ความเห็นเฉพาะเรื่องที่ตนมีคุณสมบัติ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เพื่อที่จะช่วยศาลในการพิจารณาพิพากษาคดีได้

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ทำหน้าที่ให้ความเห็นต่อศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดี จึงต้องมีคุณสมบัติ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เพียงพอในเรื่องที่จะให้ความเห็น และต้องละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องที่อยู่นอกเหนือไปจากคุณสมบัติ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของตน โดยต้องแจ้งเหตุแห่งการละเว้นในโอกาสแรกที่พึงกระทำได้

ข้อ ๕ ผู้เชี่ยวชาญพึงให้ความเห็นในลักษณะที่เข้าใจง่าย ถูกต้อง ชัดเจน และไม่คลุมเครือ

คำอธิบาย

การให้ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญพึงเป็นไปในลักษณะที่เข้าใจได้ง่าย ถูกต้อง ชัดเจน ไม่คลุมเครือ จนอาจก่อให้เกิดความเข้าใจที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเมื่อเป็นศัพท์เฉพาะวิชา หรือศัพท์ที่ใช้ในวิชาชีพ

ข้อ ๖ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องไม่ให้ความเห็นหรือรายงานเท็จต่อผู้รับผิดชอบทางราชการศาล หรือองค์คณะผู้พิพากษา การให้ความเห็นหรือรายงานโดยเจตนาปกปิดสิ่งที่ควรแสดงถือว่าเป็นเท็จด้วย

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญต้องให้ความเห็นและรายงานเรื่องใดๆ ไม่ว่าจะข้อเท็จจริงหรือผลการดำเนินการต่างๆ ในคดี ในส่วนที่ตนรู้เห็นและมีหน้าที่เกี่ยวข้องต่อผู้รับผิดชอบราชการศาลหรือองค์คณะผู้พิพากษาอย่างถูกต้องครบถ้วน การปกปิดสิ่งที่ควรแสดงถือว่าเป็นรายงานเท็จด้วย

ข้อ ๗ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องละเว้นการกล่าวถึงข้อพิพาทหรือข้อโต้แย้งในคดี ทั้งจักต้องไม่วิจารณ์หรือให้ความเห็นต่อบุคคลใด เกี่ยวกับคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาหรือจะเข้าสู่การพิจารณา

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญต้องระมัดระวังไม่วิพากษ์วิจารณ์หรือให้ความเห็นใดๆ ที่เกี่ยวกับข้อพิพาทหรือข้อโต้แย้งในคดี ตลอดจนละเว้นการให้ความเห็นต่อบุคคลใดเกี่ยวกับคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาหรือมีแนวโน้มว่าจะเข้าสู่การพิจารณา อันอาจกระทบกระเทือนต่อการพิจารณาคดี และทำให้บุคคลทั่วไประวางสงสัยในความเป็นกลางของตนได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็คดีที่ตนเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ศาลแต่งตั้งหรือไม่ก็ตาม

ข้อ ๘ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องไม่ให้ข่าว อภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นใดๆ ต่อสาธารณชน อันอาจกระทบกระเทือนต่อศาลยุติธรรมหรือฝ่ายอื่น

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญต้องไม่ใช้ความเป็นผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรมให้ข่าว อภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นใดๆ ต่อสาธารณชน รวมถึงการแจกจ่าย เผยแพร่ แถลง ชี้แจงข่าว การให้สัมภาษณ์ แก่สื่อมวลชน และพูดออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ การเขียนเรื่องหรือบทความ เผยแพร่ทางสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ หรือสื่ออื่นๆ ที่ไปถึงมวลชน โดยใช้นามแฝงหรือนามปากกา ต่อสาธารณชน ในประการที่อาจจะกระทบกระเทือนต่อศาลยุติธรรมหรือฝ่ายอื่น

ข้อ ๙ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องไม่กระทำการใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้การพิจารณาพิพากษาคดีขาดความเป็นอิสระหรือความยุติธรรม

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญต้องไม่กระทำการใดๆ เช่น ใช้อิทธิพล หรือแทรกแซง สร้างความเกรงใจ ตลอดจนชี้นำในการให้ความเห็น อันจะเป็นการกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของศาลอันอาจทำให้ขาดความเป็นอิสระหรือเสียความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดี

ข้อ ๑๐ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องไม่ประพฤตินำให้เกิดความเสื่อมเสีย หรือนำความรู้ ความเชี่ยวชาญที่ได้รับการรับรองไปใช้ในทางที่เสียหายหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่กระบวนการยุติธรรม

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญต้องปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของกฎหมาย ศีลธรรม และจริยธรรมอย่างเคร่งครัด ไม่ประพฤตินำไปในทางที่เสื่อมเสีย หรือกระทบกระเทือนต่อภาพลักษณ์ของศาลยุติธรรม รวมทั้งจะต้องไม่นำความรู้ความเชี่ยวชาญที่ได้รับการรับรองไปใช้ในทางที่เสียหายหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรม อันอาจทำให้ประชาชนสูญเสียความเชื่อมั่นศรัทธาที่มีต่อกระบวนการยุติธรรม

ข้อ ๑๑ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องไม่รอดอ้างการที่ตนเป็นผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรม หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญต้องระมัดระวังมิให้บุคคลอื่นเข้าใจได้ว่าตนได้อวดแสดงอำนาจในฐานะที่เป็น ผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรม และต้องไม่ยินยอมให้ผู้อื่นอวดอ้างความเป็นผู้เชี่ยวชาญนั้นด้วย

ข้อ ๑๒ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องไม่โฆษณา ยินยอมหรือใช้ให้ผู้อื่นโฆษณาความเป็น ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการรับรองจากศาลยุติธรรม เพื่อแสวงหาประโยชน์ใดๆ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญต้องไม่โฆษณาเผยแพร่ต่อสาธารณชน หรือเชิญชวน ตลอดจนยินยอมหรือใช้ให้ ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์จากความเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการ รับรองจากศาลยุติธรรม

ข้อ ๑๓ ผู้เชี่ยวชาญจักต้องไม่ใช้ความเป็นผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรมแสวงหา ประโยชน์โดยมิชอบหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น

คำอธิบาย

ผู้เชี่ยวชาญต้องไม่ใช้ความเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการรับรองจากศาลยุติธรรมไปแสวงหา ผลประโยชน์โดยมิชอบ และต้องไม่ยินยอมให้ผู้อื่นก้าวก่ายการปฏิบัติหน้าที่ของตน รวมทั้งมิให้ใช้ ความเป็นผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้อำนาจหน้าที่ของตนไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นด้วย
